

เสวนา เรื่อง ฝ่าวิกฤติปุ๋ยแพง ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

7 สิงหาคม 2569

เป้าหมายหลัก : ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต สร้างความมั่นคงทางปัจจัยการผลิตสร้างความมั่นคงให้เกษตรกรไทย

การประชาสัมพันธ์ ถ่ายทอดองค์ความรู้ การผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์

โดย สถานีพัฒนาที่ดิน
77 จังหวัด

จัดอบรม
เชิงปฏิบัติการ

สาริตการผลิต
และใช้ปุ๋ย

• AI Chatbot “น้องดินดี”

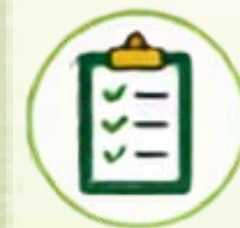
ผู้ช่วยอัจฉริยะในการให้คำปรึกษา ตอบคำถาม
และให้บริการข้อมูลด้านการพัฒนาที่ดินอย่างครบ
วงจร ผ่านแอปพลิเคชัน LINE (@dindee) และ
Facebook Messenger โดยใช้ฐานข้อมูลจาก
คลังความรู้ (Knowledge Base) ด้านการ
พัฒนาที่ดิน

1 องค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน
เช่น การวิเคราะห์ดิน การวางแผนการใช้ที่ดิน
การผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์สูตรต่างๆ
จุลินทรีย์ พด. เกษตรอินทรีย์ (PGS)
รวมถึงข้อมูลแอปพลิเคชันต่างๆ
ของกรมพัฒนาที่ดิน

2 บริการผลิตภัณฑ์
ได้แก่ จุลินทรีย์ พด. หญ้าแฝก
พืชปุ๋ยสด ปูนทางการเกษตร
การวิเคราะห์ดิน น้ำ และปุ๋ย

3 บริการข้อมูลดิน
คำแนะนำการจัดการดินและน้ำ

กลุ่มเป้าหมาย

- 1 หมอดินอาสา**
- 2 เกษตรกรกลุ่มเครือข่ายต่างๆ**
เช่น กลุ่มเกษตรอินทรีย์
กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาก่อนที่ดิน:

มุ่งเน้นการส่งต่อองค์ความรู้ด้านการจัดการดินและน้ำสู่ระดับชุมชน ผ่านเครือข่ายหมอดินอาสา และการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิตได้อย่างยั่งยืน

ภารกิจหลักและเป้าหมายเพื่อเกษตรกร

ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดินและน้ำ
ให้คำปรึกษาคำปรึกษาและบริการด้านวิชาการ
ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยพืชสด

เรียนรู้และทำได้จริง
มุ่งเน้นการลดต้นทุนการผลิต
และฟื้นฟูคุณภาพดิน
เพื่อเพิ่มผลผลิต อย่างยั่งยืน

บริหารงานโดยคนในพื้นที่
มีคณะกรรมการศูนย์
ที่เป็นเกษตรกรทำงานร่วมกับ
เจ้าหน้าที่และหมอดินอาสา

เครือข่ายและความสำเร็จทั่วประเทศ

เครือข่ายครอบคลุม

2,427 แห่งทั่วประเทศ

เป็นแหล่งฝึกอบรมและถ่ายทอด
เทคโนโลยีที่เข้าถึงเกษตรกร

พลังขับเคลื่อนจาก
“หมอดินอาสา”

มีหมอดินอาสาดีเด่น และหมอดิน
ระดับต่างๆ ที่เป็นต้นแบบ
ในการพัฒนาก่อนที่ดิน

2,427
แห่ง

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี
การพัฒนาก่อนที่ดินทั่วประเทศ

87
แห่ง

ศูนย์เรียนรู้หมอดินอาสา
ต้นแบบ ปี 2562 - 2569

14
แห่ง

หมอดินอาสาดีเด่น
ที่มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี

ขับเคลื่อนระบบเกษตรยั่งยืนและเกษตรอินทรีย์ด้วยมาตรฐาน PGS

1 การส่งเสริมระบบเกษตรอินทรีย์ด้วยมาตรฐาน PGS

ผลการดำเนินงานสะสม (พ.ศ. 2559–2569)

4,332 กลุ่ม
39,346 ราย

พื้นที่รวม
266,751.10 ไร่

พื้นที่รวม **266,751.10** ไร่

✓ ผ่านการรับรอง

3,969 ราย
36,796.01 ไร่

↓
ลดต้นทุน
ผลิตปุ๋ยใช้เอง

2 การพัฒนาเครือข่ายแหล่งเรียนรู้

ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS

ยกระดับและต่อยอดศูนย์เดิม จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ PGS ใหม่

52 แห่ง
25 จังหวัด

11 แห่ง
9 จังหวัด

รวมทั้งหมด
113 แห่ง

สาริต

ศึกษาดูงาน

ถ่ายทอดเทคโนโลยี

สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรไทย เพื่อความยั่งยืน

3 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ด้านมาตรฐานและการตรวจรับรอง

ดิจิทัลบันทึกฟาร์ม
เพื่อนตรวจเพื่อน

เพื่อนตรวจเพื่อน

ด้านการตลาด

MOU
พาณิชย์

โซนสินค้า
PGS

ขยายช่องทาง
ออนไลน์

แหล่งเรียนรู้แบบครบวงจร

การจัดการดินและ
ผลิตปุ๋ยคุณภาพสูง

ศึกษาดูงาน

กระบวนการ
ตรวจรับรองแปลง

การบริการวิเคราะห์ดินและคำแนะนำ การจัดการดิน น้ำ พืช และสิ่งปรับปรุงดิน

บริการผ่าน 3 ช่องทาง ได้แก่

1 การให้บริการวิเคราะห์ดินในห้องปฏิบัติการ

2 การบริการวิเคราะห์ดิน เคลื่อนที่

3 วิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม

ผลการดำเนินงาน

สามารถตรวจวิเคราะห์ดินได้ **120,880** ตัวอย่าง
คิดเป็นพื้นที่ให้บริการ **1.21** ล้านไร่
(คำนวณ 1 ตัวอย่างดิน เท่ากับปริมาณ 10 ไร่
จากเป้าหมาย 1.410 ล้านไร่)

รู้ดิน
ใช้ปุ๋ยถูกต้อง

จัดการน้ำ
อย่างเหมาะสม

พืชเจริญเติบโต
ได้ผลผลิตดี

ใส่ใจสิ่งแวดล้อม
ยั่งยืน

การส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์

สัดส่วน 70:30

e-Service

- การบริการคำแนะนำการใช้ปุ๋ยผ่านระบบ e-Service
- ผลการดำเนินงานมีผู้เข้ารับบริการเฉลี่ย 1,727 รายต่อเดือน

ลงทะเบียนง่าย
รวดเร็ว ไม่ยุ่งยาก

ตรวจวิเคราะห์ดิน
แม่นยำ กั้นสมัย

รับคำแนะนำการใช้ปุ๋ย

ระบบ e-Service ซึ่งเป็นระบบดิจิทัลที่พัฒนาขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่เกษตรกร ตั้งแต่การลงทะเบียน ขอบรับบริการตรวจวิเคราะห์ดิน ติดตามผลการวิเคราะห์ และรับคำแนะนำ การใช้ปุ๋ยเฉพาะแปลงได้แบบออนไลน์

สนับสนุนปัจจัยการผลิต

1 ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.

- สารเร่งซูปเปอร์ พด. 1 จำนวน 305,100 ชอง
ผลิตปุ๋ยหมักได้ 305,100 ตัน
 - สารเร่งซูปเปอร์ พด.2 จำนวน 396,100 ชอง
ผลิตน้ำหมักชีวภาพ 19.8 ล้านลิตร
 - ปุ๋ยชีวภาพ (พด.12 พด.13 พด.15) 78,000 ชอง/ขวด ผลิตได้
16,545 ตัน
 - ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืช (พด.3 พด.7 พด.14
พด.16) 29,000 ตัน 8.11 ล้านลิตร
- ใช้พื้นที่ จำนวน 1.62 ล้านไร่

2 เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด

- เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด (ปอเทือง) 500 ตัน ปรับปรุงดินในพื้นที่ 62,500 ไร่

3 ปูนทางการเกษตร

- ปรับความเป็นกรดเป็นด่างของดิน 38,700 ตัน ใช้ในพื้นที่ 77,400 ไร่

การส่งเสริมการผลิตน้ำหมักชีวภาพจากน้ำนมดิบ

ผลการดำเนินงาน ในพื้นที่ 12 จังหวัด เป้าหมาย 269,954 ลิตร ดำเนินการได้ 269,954 ลิตร คิดเป็น 100%

12 จังหวัดแหล่งผลิต

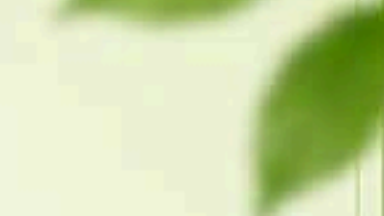
1. เชียงใหม่	7. สระบุรี
2. ลำพูน	8. ชัยนาท
3. เพชรบูรณ์	9. นครราชสีมา
4. นครสวรรค์	10. ขอนแก่น
5. กาญจนบุรี	11. ศรีสะเกษ
6. ลพบุรี	12. สระแก้ว

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม

นำน้ำดิบในแปลงเกษตรกร
ของตนเอง

- ✓ ลดต้นทุนการผลิต
- ✓ เพิ่มผลผลิต
- ✓ เพิ่มรายได้

ใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติ
เพื่อเกษตรกรยั่งยืน

ข้อมูลฉบับสมบูรณ์

คำแนะนำการใช้ปุ๋ยเคมีและอินทรีย์ 70:30

การใช้ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยอินทรีย์ 70:30

70

หมายถึง ปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี 70 เปอร์เซ็นต์ของการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

30

หมายถึง ปริมาณการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อทดแทนธาตุอาหาร 30 เปอร์เซ็นต์ของปุ๋ยเคมีที่ลดลง

ทำไมต้องใช้สัดส่วน 70:30

- ✓ ธาตุอาหารครบถ้วน
- ✓ เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- ✓ ปรับโครงสร้างดินให้ดีขึ้น
- ✓ เพิ่มจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์
- ✓ ปลอดภัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ✓ เพิ่มผลผลิต คุณภาพดี

ชนิดพืช/ ความอุดมสมบูรณ์ของดิน		อัตราการใช้ปุ๋ยเคมี 100% (กิโลกรัมต่อไร่)			อัตราการใช้ปุ๋ยเคมี 70% (กิโลกรัมต่อไร่)			อัตราการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทน ปุ๋ยเคมี 30% (กิโลกรัมต่อไร่)	อัตราการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ คุณภาพสูงทดแทน ปุ๋ยเคมี 30% (กิโลกรัมต่อไร่)
		46-0-0	18-46-0	0-0-60	46-0-0	18-46-0	0-0-60		
	ข้าวนาปรัง/ ไม่ไผ่แสง	ความอุดมสมบูรณ์สูง	13	0	0	9	0	0	300
		ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง	24	7	5	16	5	4	600
		ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	34	13	10	24	9	7	900
	ข้าวนาปี/ ไผ่แสง	ความอุดมสมบูรณ์สูง	7	0	0	5	0	0	150
		ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง	10	7	5	7	5	4	300
		ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	14	13	10	10	9	7	450
	มันสำปะหลัง	ความอุดมสมบูรณ์สูง	9	0	7	6	0	5	200
		ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง	14	9	13	10	6	9	400
		ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	28	17	27	20	12	19	800
	ปาล์มน้ำมัน	ความอุดมสมบูรณ์สูง	12	9	12	8	6	8	350
		ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง	23	18	23	16	13	16	700
		ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	47	37	47	33	26	33	1,400
	ยางพารา	ความอุดมสมบูรณ์สูง	23	9	23	16	6	16	600
		ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง	23	9	23	16	6	16	600
		ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	45	17	32	32	12	22	1,200
	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	ความอุดมสมบูรณ์สูง	9	5	8	6	4	6	500
		ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง	17	11	17	12	8	12	750
		ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	35	22	25	24	15	18	1,000
	ทุเรียน มะม่วง ลำไย	ความอุดมสมบูรณ์สูง	28	9	13	20	6	9	720
		ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง	35	17	27	25	12	19	960
		ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	70	35	53	49	24	37	1,920

ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงกรมพัฒนาที่ดิน 7 สูตร

ตามวัตถุประสงค์ที่มีใบแต่ละจังหวัด

1. ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง สูตร 1

กากเมล็ดถั่วเหลือง	40	กิโลกรัม
รำละเอียด	10	กิโลกรัม
มูลสัตว์	10	กิโลกรัม
หินฟอสเฟต	24	กิโลกรัม
กระดูกป่น	8	กิโลกรัม
มูลค่างขาว	8	กิโลกรัม
สารเร่งชุปเปอร์ พด.1 สารเร่งชุปเปอร์ พด.3 และจุลินทรีย์ชุปเปอร์ พด.9 อย่างละ 1 ชอง		
สารเร่งชุปเปอร์ พด.2 ที่ขยายเชื้อในกากน้ำตาล จำนวน 26-30 ลิตร		

2. ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง สูตร 2

กากเมล็ดถั่วเหลือง	40	กิโลกรัม
รำละเอียด	10	กิโลกรัม
มูลสัตว์	10	กิโลกรัม
หินฟอสเฟต	24	กิโลกรัม
กระดูกป่น	16	กิโลกรัม
สารเร่งชุปเปอร์ พด.1 สารเร่งชุปเปอร์ พด.3 และจุลินทรีย์ชุปเปอร์ พด.9 อย่างละ 1 ชอง		
สารเร่งชุปเปอร์ พด.2 ที่ขยายเชื้อในกากน้ำตาล จำนวน 26-30 ลิตร		

3. บัญชีรายการคุณภาพสูง สูตร 3

กากเมล็ดถั่วเหลือง	40	กิโลกรัม
รำละเอียด	10	กิโลกรัม
มูลสัตว์	10	กิโลกรัม
หินฟอสเฟต	40	กิโลกรัม
สารเร่งชุปเปอร์ พด.1 สารเร่งชุปเปอร์ พด.3 และจุลินทรีย์ชุปเปอร์ พด.9 อย่างละ 1 ชอง		
สารเร่งชุปเปอร์ พด.2 ที่ขยายเชื้อในกากน้ำตาล 26-30 ลิตร		

4. บัญชีรายการคุณภาพสูง สูตร 4

ปลาน้ำจืด	30	กิโลกรัม
รำละเอียด	30	กิโลกรัม
หินฟอสเฟต	24	กิโลกรัม
มูลค่างคาว	16	กิโลกรัม
สารเร่งชุปเปอร์ พด.1 สารเร่งชุปเปอร์ พด.3 และจุลินทรีย์ชุปเปอร์ พด.9 อย่างละ 1 ชอง		
สารเร่งชุปเปอร์ พด.2 ที่ขยายเชื้อในกากน้ำตาล จำนวน 26-30 ลิตร		

5. บัญชีรายการคุณภาพสูง สูตร 5

กากเมล็ดถั่วเหลือง	40	กิโลกรัม
รำละเอียด	10	กิโลกรัม
หินฟอสเฟต	24	กิโลกรัม
มูลค่างคาว	16	กิโลกรัม
สารเร่งชุปเปอร์ พด.1 สารเร่งชุปเปอร์ พด.3 และจุลินทรีย์ชุปเปอร์ พด.9 อย่างละ 1 ชอง		
สารเร่งชุปเปอร์ พด.2 ที่ขยายเชื้อในกากน้ำตาล จำนวน 26-30 ลิตร		

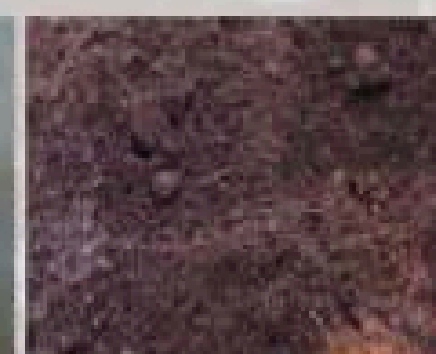
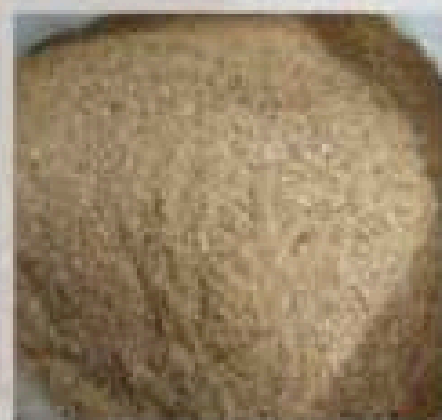

6. ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง สูตรไนโตรเจน

กากเมล็ดถั่วเหลือง	60	กิโลกรัม
มูลสัตว์	40	กิโลกรัม
สารเร่งซูปเปอร์ พด.1	1	ซอง
สารเร่งซูปเปอร์ พด.2 ที่ขยายเชื้อในกากน้ำตาล จำนวน 26-30 ลิตร		

7. ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง สูตรฟอสฟอรัส

หินฟอสเฟต	80	กิโลกรัม
รำละเอียด	10	กิโลกรัม
ปุ๋ยหมัก	10	กิโลกรัม
จุลินทรีย์ซูปเปอร์ พด.9	1	ซอง

สนับสนุนผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. และองค์ความรู้การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพและสารชีวภัณฑ์

ปัจจัยการผลิต ปีงบประมาณ 2569

	1 โดโลไมท์ ปรับปรุงบำรุงดิน/ พัฒนาพื้นที่	ตัน	42,967
	2 ปูนมาร์ล ปรับปรุงบำรุงดิน	ตัน	14,600
	3 หินปูนฝุ่น ปรับปรุงบำรุงดิน	ตัน	1,700
	4 เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ปรับปรุงบำรุงดิน	ตัน	1,290
	5 ผลิตน้ำหมักชีวภาพ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีชีวภาพ	ลิตร	2,198,006
	6 ผลิตผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด. ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์	ซอง	2,788,400
	7 บริการวิเคราะห์ดิน บริการตรวจวิเคราะห์ดิน	ตัวอย่าง	43,310

ชนิด พด.	จำนวนของ (หน่วย)
ซูเปอร์ พด.1	549,300
ซูเปอร์ พด.2	543,300
ซูเปอร์ พด.3	421,700
ซูเปอร์ พด.6	315,800
ซูเปอร์ พด.7	320,200
ซูเปอร์ พด.9	60,000
พด. 11	30,000
พด. 12	60,000
พด. 13	150,000
พด. 14	258,100
พด. 15	30,000
พด. 16	40,000
พด. 17	10,000
รวม	2,788,400

สนับสนุนส่งเสริมในกิจกรรม/โครงการ

เกษตรกร และผู้สนใจ

- ถ่ายทอดองค์ความรู้การใช้จุลินทรีย์ พด.
- ผลิตภัณฑ์คุณภาพไว้กระจาย
- เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน
- เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา เทคโนโลยีชีวภาพทางดิน

- พัฒนาขยะ-ซากพืชสด เทคโนโลยีจุลินทรีย์ย่อย
- จัดอบรม สาริต และถ่ายทอดเทคโนโลยี
- วิจัยและพัฒนาจุลินทรีย์ให้เหมาะสมกับพื้นที่

โครงการส่งเสริมการใช้ สารอินทรีย์ลดการใช้ สารเคมีทางการเกษตร

- ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และสารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี
- ลดการใช้สารเคมีปลอดภัยต่อเกษตรกร ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม

โครงการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากวัสดุเหลือใช้ ทางการเกษตร

- นำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาผลิตจุลินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพ
- เพิ่มมูลค่า ลดการเผา ลดมลพิษ

โครงการผลิตทุเรียน ตามระบบการเกษตร ปลอดภัย

- สนับสนุนการใช้จุลินทรีย์และสารชีวภัณฑ์ในสวนทุเรียน
- ผลิตทุเรียนคุณภาพปลอดภัย ได้มาตรฐาน

การไถกลบ ตอซังพืช

- ส่งเสริมการไถกลบตอซังพืชเพื่อปรับปรุงดิน
- ปรับปรุงโครงสร้างดิน ลดการเผา ลดมลพิษ

โครงการผลิตน้ำหมักชีวภาพ จากปลาหมอแดงดำ

- ลดปัญหาปลาหมอแดงดำสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรในท้องถิ่น
- ผลิตน้ำหมักชีวภาพคุณภาพสูงใช้บำรุงพืช เพิ่มผลผลิต
- ลดการใช้สารเคมี เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

โครงการผลิตน้ำหมักชีวภาพ จากน้ำหมักน้ำตาล

- นำน้ำนมที่เหลือใช้มาแปรรูปให้เกิดประโยชน์
- ผลิตน้ำหมักชีวภาพคุณภาพสูงใช้บำรุงพืช ปรับปรุงดิน
- เพิ่มจุลินทรีย์ที่ดีในดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมี ลดต้นทุน เพิ่มรายได้

โครงการวิจัย การพัฒนาสูตรน้ำหมักชีวภาพกรดอะมิโน ปุ๋ยอินทรีย์ชนิดเหลวจากน้ำนม และการใช้ประโยชน์สำหรับพืชเศรษฐกิจ ในดินต่างกัน

วัตถุประสงค์

- พัฒนาสูตรน้ำหมักชีวภาพกรดอะมิโน ปุ๋ยอินทรีย์ชนิดเหลวจากน้ำนมและวัสดุอินทรีย์ที่มีธาตุอาหารสูง
- เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของน้ำหมักชีวภาพกรดอะมิโนและปุ๋ยอินทรีย์ชนิดเหลวจากน้ำนมต่อการเจริญเติบโต และ ผลผลิตข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พืชผัก และยางพารา ในชุดดินต่างกัน
- เพื่อศึกษาผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

กิจกรรม

- กิจกรรมที่ 1 ศึกษาคุณภาพของน้ำหมักชีวภาพที่ผลิตจากน้ำนมชนิดต่าง ๆ
- กิจกรรมที่ 2 ศึกษาสูตรปุ๋ยอินทรีย์ชนิดเหลวจากน้ำนมร่วมกับวัสดุอินทรีย์ที่มีธาตุอาหารสูง
- กิจกรรมที่ 3 ศึกษาประสิทธิภาพน้ำหมักชีวภาพน้ำนมและปุ๋ยอินทรีย์ชนิดเหลวต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พืชผัก และยางพารา
- กิจกรรมที่ 4 ประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ระยะเวลาของโครงการ 1 ปี

ปีงบประมาณ 2570 ➡ 4.55 ล้านบาท

สถานที่ดำเนินการทดสอบใน 10 แปลงทดลอง
9 จังหวัด 4 พืช

- ข้าวไม่ไวแสง จังหวัดชัยนาท
- ข้าวไวแสง จังหวัด นครราชสีมา
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จังหวัดสระบุรี นครสวรรค์ นครราชสีมา
- พืชผัก จังหวัดนครปฐม กาญจนบุรี ราชบุรี
- ยางพารา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง

ผลผลิต (Output)

- สูตรปุ๋ยอินทรีย์ชนิดเหลวจากน้ำนม และวัสดุอินทรีย์ที่มีธาตุอาหารสูง
- สูตรน้ำหมักชีวภาพกรดอะมิโน น้ำนมดิบ หางนม นมพาสเจอร์ไรซ์
- ข้อมูลการใช้ น้ำหมักชีวภาพกรดอะมิโนและ ปุ๋ยอินทรีย์ชนิดเหลวจากน้ำนมในข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พืชผัก และยางพารา (แปลงวิจัย)

ผลลัพธ์ (Outcome)

- ลดการใช้ปุ๋ยเคมี
- เพิ่มผลผลิต
- แรงการเจริญเติบโตของพืช
- ลดต้นทุน

ผู้รับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก กรมพัฒนาที่ดิน
หน่วยงานสนับสนุน การยางแห่งประเทศไทย